

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Anna Janczak

w sprawie lustrowanego **A.K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 listopada 2017 r.,

wniosku obrońcy lustrowanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (..) z dnia 20 marca 2017 r., sygn. II AKz (...) utrzymującym w mocy zarządzenie Przewodniczącej VIII Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. VIII K (...), na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 430 § 1 k.p.k. i 542 § 3 *a contrario* k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- 1. pozostawić wniosek o wznowienie postępowania bez rozpoznania;**
- 2. stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.**

UZASADNIENIE

W dniu 2 czerwca 2017 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy A.K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 marca 2017 r., sygn. Akt II AKz (...) utrzymującym w mocy zarządzenie Przewodniczącej [...] Wydziału Karnego Sądu

Okręgowego w W. z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt VIII K (...) ze względu na fakt, że w toku postępowania karnego miało miejsce rażące naruszenie przepisów postępowania karnego stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., a mianowicie naruszenie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., gdyż zarządzenie z dnia 10 lutego 2017 r. (k.1157) wydane przez Przewodniczącą [...] Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w W. o odmowie przyjęcia zażalenia z dnia 3 lutego 2017 r. złożonego przez A.K. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 grudnia 2016 r. zostało wydane po uprzednim wydaniu i opublikowaniu zarządzenia Przewodniczącej [...] Wydziału Karnego z dnia 9 lutego 2017 r., którym to rozstrzygnięto o przyjęciu zażalenia z dnia 3 lutego 2017 r. złożonego przez A.K. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 grudnia 2016 r.

Wobec powyższego autor wniosku stwierdził, że w obrocie prawnym funkcjonują dwa orzeczenia w tym samym przedmiocie odmiennie rozstrzygające daną kwestię.

Konkludując wnioskodawca postulował o uchylenie postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 20 marca 2017 r., sygn. akt II AKz (...) oraz utrzymanego nim w mocy zarządzenia Przewodniczącej [...] Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt VIII K (...) i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. celem nadania biegu zażaleniu z dnia 3 lutego 2017 r. złożonemu przez A.K. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 grudnia 2016 r., sygn. akt VIII K (...).

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi na wniosek wniósł o pozostawienie bez rozpoznania wniosku obrońcy A.K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 marca 2017 r., sygn. akt II AKz (...) oraz o stwierdzenie braku podstaw do wznowienia tegoż postępowania z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy stwierdzić, że autor wniosku zatytułował swoje pismo „wniosek o wznowienie postępowania” a następnie żądał wznowienia postępowania, ale w rzeczywistości jest to wniosek złożony w trybie art. 9 § 2 k.p.k., sygnalizujący uchybienie determinujące obowiązek podjęcia przez sąd czynności z urzędu. W

razie bowiem ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., postępowanie wznowia się tylko z urzędu. Dlatego wniosek strony o wznowienie postępowania, oparty na wskazaniu uchybienia o charakterze bezwzględnej przyczyny odwoławczej, jako niedopuszczalny nie podlega rozpoznaniu, nawet gdy ono wystąpiło (pozostawia się go bez rozpoznania – art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 430 § 1 k.p.k.; zob. uchwała z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05 – OSNKW 2005, z. 6, poz. 48, wyrok z dnia 2 czerwca 2006 r., IV KO 22/05 – OSNKW 2006, z. 7 – 8, poz. 75, postanowienia z dnia 11 marca 2008 r., III KO 76/07 – Lex 359293, z dnia 22 września 2010 r., II KO 48/10 – Lex 844466, z dnia 3 kwietnia 2012 r., IV KO 128/11 – Lex 116361, z dnia 29 sierpnia 2012 r., V KO 9/12 – Lex 1220985).

Odnosząc się natomiast do zasygnalizowanego przez obrońcę problemu stwierdzić należy, że wskazana w piśmie bezwzględna przyczyna odwoławcza nie wystąpiła. Nie można wykluczyć, że w sprawie niniejszej w dniu 9 lutego 2009 r. wydano zarządzenie o przyjęciu zażalenia A.K. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 grudnia 2016 r., sygn. akt VIII K (...) o nieuwzględnieniu wniosku o umorzenie postępowania lustracyjnego i wszczęciu w tej sprawie postępowania lustracyjnego, skoro, wprowadzie bez podpisu sędziego wydającego to zarządzenie, zostało ono dołączone przez stronę do zażalenia z dnia 23 lutego 2017 r. na kolejne zarządzenie Przewodniczącego [...] Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt [...] K (...), odmawiające przyjęcia środka odwoławczego. Należy zaakcentować, że faktu wydania zarządzenia z dnia 9 lutego 2017 r. o wskazanej wyżej treści nie kwestionował także Sąd Apelacyjny w (...), w postanowieniu z dnia 20 marca 2017 r. w sprawie II AKz (...) objętego niniejszym wnioskiem sygnalizacyjnym. Jednocześnie Sąd ten analizując sekwencję przywołanych wyżej dwóch odmiennych zarządzeń trafnie zauważył, że nie sposób przyjąć, aby wobec wydania zarządzenia z dnia 9 lutego 2017 r. przedmiot zarządzenia z dnia 10 lutego 2017 r. został wcześniej rozstrzygnięty „osądzony”. Tym samym za chybiony uznał zarzut obrazy art. 41 § 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. w zw. z art. 19 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2016 r. poz. 1721 j.t.).

Stanowisko to należy uznać za trafne. Nie można przyjąć, że Sąd odwoławczy w kwestionowanym postanowieniu przejął do swojego rozstrzygnięcia uchybienie zawarte w zaskarżonym zarządzeniu stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą w postaci *res iudicata* (art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.). Należy autorowi wniosku przypomnieć, że art. 439 § 1 k.p.k. zawiera zamknięty katalog bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które odnoszą się wyłącznie do orzeczeń, a zatem postanowień i wyroków. Natomiast zarządzenia nie są zaliczane do orzeczeń i mogą być zmieniane w różnych układach procesowych. Wprawdzie Przewodniczący wydziału nie powinien w tej sprawie w ciągu 2 dni, bez wystąpienia nowych okoliczności, wydawać dwóch wzajemnie sprzecznych zarządzeń, tj. o przyjęciu zażalenia na zarządzenie, a następnie o odmowie jego przyjęcia. Jednak nawet tak kontrowersyjny sposób procedowania w zakresie wydawanych zarządzeń z uwagi na kategorię tych rozstrzygnięć nie rodzi powagi rzeczy osądzonej. W omawianej sprawie nie doszło również do naruszenia prawa do obrony. Zarządzenie o przyjęciu środka odwoławczego jest kontrolowane przez sąd odwoławczy z urzędu w trybie art. 430 § 1 k.p.k. i sąd ten pozostawia bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 429 § 1 k.p.k. albo jeżeli przyjęcie tego środka nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu. Z kolei przy zarządzeniu o odmowie przyjęcia środka odwoławczego zażalenie wywołuje kontrolę tego środka w zakresie określonym w art. 429 § 1 k.p.k., tj. zachowania terminu do jego wniesienia, uprawnień osoby wnoszącej ten środek do zaskarżenia zarządzenia i dopuszczalności wniesienia zażalenia z mocy ustawy. Z tego powodu nie można uznać, że w sprawie niniejszej utrzymanie zaskarżonego zarządzenia w mocy przez Sąd odwoławczy, nawet jeżeli zostało ono poprzedzone zarządzeniem o odmiennej treści było rażąco niesprawiedliwe z uwagi na naruszenie prawa do obrony oskarżonego, albowiem w występującym układzie procesowym w odniesieniu do obydwu wskazanych zarządzeń kontrola odwoławcza dotyczy tego samego obszaru zagadnień wyznaczonych m. in. przez przepis art. 429 k.p.k.

Wobec powyższego należy wykluczyć, aby niekonsekwencja Przewodniczącego wydziału Sądu pierwszej instancji w przedmiocie dopuszczalności zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 14

grudnia 2016 r., stanowiła podstawę do uchylenia zaskarżonego zarządzenia, które jest merytorycznie poprawne, o czym przekonuje argumentacja Sądu Apelacyjnego. Tym samym brak jest podstawy do wznowienia przedmiotowego postanowienia Sądu Apelacyjnego z urzędu.

Dlatego też, wobec nie stwierdzenia, aby w niniejszej sprawie zachodziły okoliczności określone w art. 439 k.p.k., Sąd Najwyższy na podstawie 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 430 § 1 k.p.k. i 542 § 3 *a contrario* k.p.k. i w zw. z art. 21 d ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2016 r. poz. 1721 j.t.). postanowił jak na wstępie.

as